

GHEORGHE DABIJA – MILITAR, DIPLOMAT ȘI SCRITOR –

Gabriel-George PĂTRAȘCU

Arhivele Militare Naționale Române, București

Gheorghe Dabija s-a făcut cunoscut în publicistica militară românească prin studiile și lucrările sale de pedagogie militară, în care a abordat aspecte variate ale instruirii și educării trupelor. Între anii 1910 și 1913, a fost atașat militar la Sofia și la Belgrad. A participat la Războiul de Întregire din 1916-1919, comandând diferite structuri militare, ceea ce i-a permis ca, după încheierea operațiunilor militare, să se dedice istoriei militare, elaborând o excepțională monografie despre acțiunile de luptă desfășurate între anii 1916 și 1918.

Cuvinte-cheie: general de brigadă Gheorghe Dabija, Primul Război Mondial, atașat militar, demobilizarea armatei, Războiul de Întregire.

ACTIVITATEA MILITARĂ

Gheorghe Dabija s-a născut la 20 septembrie 1872 la Iași, fiind fiul lui Alexandru și al Nataliei, și a murit la București, în anul 1957. Născut la un an după căsătoria părinților săi, în familie a primit o educație aleasă, temeinică, în spiritul responsabilității față de viață, al devotamentului purtat înaintașilor și al respectului suprem datorat țării¹. La 16 iulie 1891, a devenit elev al Școlii de ofițeri, pe care a absolvit-o la 16 iulie 1893 cu gradul de sublocotenent. Grade militare: sublocotenent (16 iulie 1893), locotenent (8 aprilie 1896), căpitan (28 noiembrie 1902), maior (10 mai 1910), locotenent-colonel (1 aprilie 1916) și general de brigadă (1 septembrie 1917).

În anul 1893, a absolvit Școala de ofițeri cu gradul de sublocotenent, la 16 iulie fiind repartizat la Batalionul 4 Vânători. În această unitate de elită a rămas până la data de 8 aprilie 1896, când a fost mutat la Regimentul „Ștefan cel Mare” nr. 13, unitate la care, de altfel, a primit gradul de locotenent. După un stagiul petrecut la regiment, a revenit la Batalionul 4 Vânători de unde, la 1 noiembrie 1902, a intrat, doar pentru câteva zile, în organica Regimentului „Vâlcea” nr. 2. La 28 noiembrie 1902, a fost mutat la Regimentul „Calafat” nr. 31, dată la care a fost înaintat la gradul de căpitan.

Trebuie menționat faptul că aceste mutări au fost făcute doar în acte, pentru că, în realitate, în perioada 18 septembrie 1901 – 1 octombrie 1903, locotenentul, din 1902 căpitanul Gheorghe Dabija a fost „atașat pentru stagiul în armata Austro-Ungară”.

La 1 aprilie 1904, a revenit, pentru doar un an, la Batalionul 4 Vânători, pentru ca, la 1 aprilie 1905, să fie mutat la Divizia 3, care era încartiruită la Târgoviște. A activat în această Mare Unitate timp de un an, la 1 aprilie 1906, prin Înaltul Decret nr. 1516/1906, intrând în organica Școlii de tragere.

Seria mutărilor în interes de serviciu a continuat un an mai târziu, când, la 1 aprilie 1907, prin Înaltul Decret nr. 1789/1907, a fost mutat la Regimentul „Roman” nr. 14. În periplul său prin unitățile în care a activat, a fost apreciat de

¹ Delia Bălăican, *Generalul G.A. Dabija – un reprezentant de marcă al generației sale*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, s.n., Istorie, LXI (2015), Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2015, p. 395.

către comandantii săi, motiv pentru care, la 22 octombrie 1907, prin Înaltul Decret nr. 3527/1907, a fost detașat la Marele Stat Major. După un stagiul de un an, la 25 octombrie 1908, prin Înaltul Decret nr. 2907/1908, a revenit la Regimentul „Roman” nr. 14, unde a îndeplinit diferite funcții de stat major.

La 1 octombrie 1909, prin Înaltul Decret nr. 2769, a fost, din nou, detașat la Statul Major General, unde, la 10 mai 1910, prin Înaltul Decret nr. 1775/1910, a fost înaintat la gradul de maior, un moment deosebit de important în cariera militară a viitorului general.

Activitatea maiorului Gheorghe Dabija în structurile de comandă ale Armatei române a continuat și în următorii ani. Astfel, la 1 octombrie 1913, prin Înaltul Decret nr. 5860 din 7 noiembrie 1913, a fost mutat la Direcția I Infanterie din Ministerul de Război, unde a îndeplinit diferite funcții de stat major cu atribuții în reorganizarea și coordonarea armii infanterie, în condițiile în care stat majoriștii români începeau să contureze concluziile desprinse din campania desfășurată pe teritoriul Bulgariei în luna iulie 1913².

Data de 1 aprilie 1914 a reprezentat unul dintre momentele cele mai importante din cariera militară a viitorului general. Astfel, prin Înaltul Decret nr. 1148 din 18 martie, maiorul Gheorghe Dabija a fost înaintat la gradul de locotenent-colonel, primind, în același timp, comanda Batalionului 2 Vânători „Regina Elisabeta”.

La 1 aprilie 1916, cu doar câteva luni înainte de intrarea României în război alături de puterile Antantei, prin Înaltul Decret nr. 1024 din 17 martie 1916, locotenent-colonelul Gheorghe Dabija a fost numit la comanda Regimentului „Mihai Viteazul” nr. 6, fiind înaintat la gradul de colonel la 10 mai 1916, prin Înaltul Decret nr. 1863 din 3 mai.

La 17/27 august 1916, această unitate se subordona, ierarhic, Brigăzii 8 Infanterie, comandată de generalul de brigadă Gheorghe Mărdărescu, Diviziei 4 Infanterie, aflată sub comanda generalului de brigadă Gheorghe Burghilea, Corpului 2 Armată, care îl avea comandant pe generalul de divizie Dumitru Cotescu, și, nu în ultimul rând, Armatei 2 române, comandată de generalul de divizie Alexandru Averescu.

Încă din prima zi de război, Regimentul „Mihai Viteazul” nr. 6 a luat parte activă la ofensiva românească de la nord de Carpații Meridionali, reușind, în scurt timp, eliberarea Brașovului.

Activitatea din prima parte a războiului, mai exact perioada 14 august 1916 –

1 februarie 1917, este prezentată într-o Declarație chiar de către colonelul Gheorghe Dabija, astfel: „De la 14 August 1916 – 1 Februarie 1917 cu gradul de Colonel ca sub șef de stat major la Armata III și Armata II. Șefii: Șef de Stat Major – General G. Mărdărescu; Comandantul Armatei III-a: General M. Aslan; Comandantul Armatei II-a: General Gr. Crăiniceanu și General A. Averescu”.

În timpul campaniei din anul 1917, mai exact în timpul bătăliei de la Mărăști (9/22 iulie-24 iulie/1 august), colonelul Gheorghe Dabija a comandat Brigada 16 Infanterie, aflată în subordinea Diviziei 8 Infanterie, comandată de generalul de brigadă Ioan Pătrașcu, a Corpului 2 Armată, comandat de generalul de divizie Artur Văitoianu, eșalonul superior fiind Armata 2, aflată sub comanda generalului de Corp de Armată Alexandru Averescu, așa cum reiese din Declarația mai sus citată: „De la 1 Februarie 1917 - 1 Septembrie 1917, cu gradul de colonel am Comandat Brigada 16 Infanterie. 1 Septembrie 1917 sunt înaintat general. De la 1 Septembrie 1917 - 8 Februarie 1918 – General, Comandant al Brigăzii 16 Infanterie. Șefii: Comandantul Diviziei: General I. Pătrașcu; Comandantul Corpului: General Artur Văitoianu”.

Din această Declarație rezultă faptul că, la 1 septembrie 1917, colonelul Gheorghe Dabija a fost înaintat la gradul de general de brigadă, în conformitate cu Înaltul Decret nr. 1405 din 1 decembrie 1917.

Anul 1918 a reprezentat un alt reper important pentru generalul de brigadă Gheorghe Dabija, căruia i s-a încredințat comanda Diviziei 6 Infanterie. Astfel, „De la 8 februarie - 1 iunie 1918 - comandant al Diviziei a 6-a. Șefi: comandantul corpului (mai exact Corpul 3 Armată): General I. Pătrașcu. De la 1 iunie 1918 - 12 noiembrie 1918 - comandant al Brigăzii 18 Infanterie. Șefi: comandantul diviziei: general Alex Atanasiu; comandantul corpului: general I. Pătrașcu. De la 12 noiembrie 1918 - comandantul Diviziei 2 Vânători. Șefi: de la 12 noiembrie 1918 - 14 aprilie 1919, general de divizie Moșoiu Traian. De la 14 Aprilie – general de divizie Mărdărescu Gheorghe, comandantul Comandamentului Trupelor din Transilvania”.

Din „Declarațiunea” prezentată mai sus reiese clar faptul că, și după semnarea Păcii de la București dintre România și Puterile Centrale, la 24 aprilie/7 mai 1918, dar și după demobilizarea unei părți a Armatei, generalul de brigadă Gheorghe Dabija a comandat Divizia a 6 Infanterie, Brigada 18 Infanterie sau Divizia 2 Vânători, mari unități care au participat la campania din Transilvania și Ungaria împotriva puterii sovietelor instaurate de Béla Kuhn³.

² Prof.univ.dr. Valeriu Avram, Lucian Drăghici, Gabriel-George Pătrașcu, dr. Ion Rîșnoveanu, *Războiul de Întregire (1916-1919). Comandanți Militari Români*, Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2016, p. 48.

³ *Ibidem*, p. 49.

În condițiile demobilizării armatei, în primăvara anului 1920, la 1 iulie 1920 a demisionat și a trecut în rezervă, în conformitate cu Înaltul Decret nr. 2899 din 10 iulie 1920, punând, astfel, capăt unei strălucite cariere, în care generalul de brigadă Gheorghe Dabija a făcut dovada calităților sale militare și de comandant, dar și a bravurii și eroismului, până la finalizarea acțiunilor din Ungaria și decretarea demobilizării.

De-a lungul carierei sale militare, Gheorghe Dabija a primit calificative frumoase din partea comandanților săi direcți, fapt ce demonstrează, o dată în plus, calitatea militară și umană a ofițerului. În Foia calificativă pe anul 1916 (de la 15 august 1916 la 15 februarie 1917), generalul de brigadă Gheorghe Mărdărescu, șef de stat major al Armatei 2, nota următoarele: „Colonelul Dabija Gheorghe a funcționat ca subșef de stat major al Armatei 3-a și 2-a, până la data de 15 Februarie 1917. Inteligent, bine pregătit, dotat cu o formidabilă putere de muncă și minuțios în lucrări, mi-a fost un prețios colaborator. Colonelul Dabija este nu numai un bun ofițer de stat major, dar un cunoscător profund al infanteriei, ceea ce face din el un excelent comandant de divizie. Am fost prea mulțumit de serviciile sale – atât în birou, cât și în exterior –, fiind de un fericit exemplu al îndeplinirii datoriei pentru ofițerii de la Cartierul General al Armatei”.

În anul 1917, generalul de brigadă Ioan Pătrașcu, comandantul Diviziei 8 Infanterie, îl caracteriza elogios pe generalul de brigadă Gheorghe Dabija: „Generalul Dabija este avansat în luna Noembrie. Din această lună și până astăzi a continuat a comanda în aceleași bune condițiuni, ca și până acum, Brigada 16. În acest timp s-a ocupat de aproape de organizarea sectorului său în bune condițiuni”.

Unul dintre cele mai frumoase calificative din întreaga sa carieră militară i-a fost dat de către generalul de divizie Traian Moșoiu, comandantul trupelor din Transilvania care, la 1 aprilie 1919, nota: „Comandă Divizia 2-a Vânători. Cu toate că Divizia s-a înființat odată cu mobilizarea, totuși Generalul Dabija, prin munca sa fără preget și prin priceperea sa deosebită, a reușit ca, prin mijloace restrânse, să organizeze unitatea sa în cele mai bune condițiuni. În zona de ocupațiune, afectată Diviziei, a fost restabilită și menținută ordinea cu tărie, iar pe frontul Zam - Baia de Criș, trupele Diviziei și-au făcut datoria în mod desăvârșit. Generalul Dabija s-a ocupat cu mult succes de perfecționarea instrucției unităților, înființând un centru de instrucție, organizat în excelente condițiuni, care a adus roade foarte bune. Având în vedere că ne găsim în preajma unor operațiuni militare foarte importante, îmi rezerv dreptul de a-l caracteriza definitiv după terminarea acestor operațiuni. Îl propun la conferirea Ordinului „Steaua României” cu spade în gradul de comandor cu panglică de „Virtutea Militară”, pentru merite la ocuparea Transilvaniei”⁴.

⁴ Ibidem, p. 50.

ACTIVITATEA DIPLOMATICĂ

Bulgaria a fost cel de-al treilea stat în care România a decis să trimită un atașat militar, după Germania și Austro-Ungaria. Primul atașat militar acreditat la Sofia a fost căpitanul Nicolae Petală, în 1904, urmat de căpitanul Gheorghe Dabija, la acel moment, șeful de cabinet al ministrului de Război. Prin calitatea rapoartelor sale, bazată pe analiza informațiilor din surse deschise, atașatul militar la Sofia a avut posibilitatea de a influența în mod direct politica autorităților române. Nu întâmplător, activitatea sa a fost strict monitorizată de serviciul bulgar de informații. Sensibil la orice informație care ar fi putut aduce atingere statutului său de atașat militar, Gheorghe Dabija a respins categoric orice fel de acuzații de spionaj care i-au fost aduse⁵.

Indiferent de natura surselor sale, Gheorghe Dabija a fost singurul diplomat militar român care a reușit să afle, prin eforturi proprii, de negocierile purtate între statele balcanice pentru formarea Ligii Balcanice. La 14 aprilie 1912, acesta i-a prezentat regelui Carol I textul tratatului de alianță bulgaro-sârb și al anexei secrete a acestuia, ambele semnate la sfârșitul lunii februarie. Maiorul Gheorghe Dabija și-a desfășurat activitatea ca atașat militar la Sofia începând cu data de 10 mai 1910 până în anul 1913, când a fost trimis la Belgrad tot ca atașat militar, unde a îndeplinit această funcție până în anul 1914.

Despre misiunea de diplomat militar, Gheorghe Dabija a consemnat următoarele: „Eu mi-am iubit țara și, tot ce am făcut în calitatea mea de atașat militar, am făcut numai în interesul ei superior, conform instrucțiunilor ce aveam din partea Ministerului de Război, a Marelui Stat Major și în special din partea M. S. Regelui Carol I-ul, care m-a onorat cu încrederea Sa. Conștiința mea a fost atunci și a rămas și astăzi, după 35 de ani (1910-1945), complet liniștită și împăcată”⁶.

ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ

Generalul de brigadă Gheorghe Dabija și-a valorificat prin scris experiențele profesionale, de la stagiul de pregătire în Austro-Ungaria, din perioada 1901-1903, până la activitatea de diplomat militar în Bulgaria și Serbia, între anii 1910 și 1913 ori participarea efectivă pe câmpul de luptă în timpul Războiului de Întregire (1916-1919). Scrierile militare i-au marcat viața, oferindu-i maxima libertate de exprimare, însă i-au provocat și cele mai mari prejudicii, constituind capul de acuzare al instanțelor comuniste, după care a făcut arest la Penitenciarele Jilava și Văcărești, în perioada 8 august 1952 – 18 ianuarie 1955.

⁵ Delia Bălăican, *op. cit.*, p. 401.

⁶ Ibidem, p. 402.

Cărțile și articolele cu tematică militară scrise de generalul Gheorghe Dabija s-au impus prin raportarea directă la aspectul practic al pregătirii trupelor, prin concizie și studierea comparativă a lucrărilor referitoare la instrucția marilor armate ale lumii și istoria universală, prin capacitatea de înțelegere a resorturilor umane care determină luarea deciziilor de ordin militar sau politic, ce se răsfrâng asupra viitorului unei țări⁷. Specialiștii din cadrul Bibliotecii Academiei Române au identificat cinci categorii de scrieri ale lui Gheorghe Dabija:

- Cărți și articole de istorie și diplomatie militară:
  - a. Cărți referitoare la Războaiele Balcanice: „*Războiul bulgaro-turc din anul 1912-1913*”, carte ce a primit din partea regelui Carol I medalia „*Bene Merenti*” clasa I, de aur, în anul 1914, iar Academia Română i-a conferit Premiul „*Adamache*”, pe baza raportului lui Nicolae Iorga. Prima lucrare despre Dobrogea de Sud, „*Cadrilaterul Bulgar*”, care a apărut cu doar câteva săptămâni înainte de intrarea României în cel de-al Doilea Război Balcanic⁸.
  - b. Tematica – Primul Război Mondial – „*Armata Română în Războiul Mondial (1916-1918)*”, scrisă în patru volume, de-a lungul perioadei 1928-1937, cea mai valoroasă carte a sa, o lucrare de referință în bibliografia Primului Război Mondial⁹. Lucrarea *Armata română în războiul mondial 1916-1918* are o mare valoare documentară. Ea conține un bogat material faptic – mergând de la ordinele Marelui Cartier General, ordine operative ale armatelor și diviziilor și până la convorbiri telefonice între ofițeri din statele majore ale armatelor –, permițând astfel să se cunoască și să se analizeze mecanismul complex al organizării și conducerii acțiunilor militare ale diferitelor eșaloane, relațiile care au existat între comandamente și între comandanți, metode și procedeele folosite, modul în care unitățile și marile unități ale armatei române și-au îndeplinit misiunile de luptă. Mai săracă este această lucrare în aprecieri de ordin teoretic, strategic și tactic, referitoare la desfășurarea acțiunilor militare¹⁰. Lucrarea conține atât o descriere minuțioasă, bazată pe documente de arhivă, a operațiilor militare, cât și o analiză necruțătoare a deficiențelor și erorilor care au dus la înfrângeri grave ale trupelor române pe câmpul de luptă¹¹.

⁷ *Ibidem*, pp. 396-397.

⁸ *Ibidem*.

⁹ *Ibidem*, p. 398.

¹⁰ ***, *Istoria gândirii militare românești*, Editura Militară, București, 1974, p. 252.

¹¹ Prof.univ.dr. Valeriu Avram, *op.cit.*, p. 50.

Autorul, participant direct la aceste evenimente, adoptă un ton critic, judecățile de valoare la adresa unor comandanți fiind deosebit de severe. Astfel, Gheorghe Dabija are aprecieri critice față de planul de operație al comandamentului român – *Ipoteza „Z”*, datorită caracterului său puțin manevrier. Autorul consideră că era mult mai indicat o lovitură puternică dată împreună cu armata rusă în Bucovina, ceea ce ar fi întors apărarea inamicului din Podișul Transilvan și Galiția. De asemenea, autorul, în consens și cu opinia generalului, viitorul mareșal Alexandru Averescu, minimizează rolul și importanța bătăliei de la Mărășești, pe care nu o consideră ca o operație propriu-zisă, după canoanele artei militare. Dimpotrivă, bătălia de la Mărășești este un model de organizare și execuție, încununată de un succes deosebit. Gheorghe Dabija este, în acest caz, nedrept și părtinitor, aprecierile sale fiind subiective, determinate de admirația față de Alexandru Averescu și antipatia față de generalul Constantin Prezan¹².

Prefața lucrării a fost semnată de mareșalul Alexandru Averescu, fost comandant al autorului, care a notat: „*Generalul Dabija, cu condeii în mână, este ofițerul care a participat la război și modul său de a gândi când a scris nu diferă de acela din timpul de război decât prin estomparea datorită celor câțiva ani, care s-au strecurat între operațiuni și descrierea lor. De aceea, în valoroasa lucrare a generalului Dabija, pe lângă materialul adunat cu o exemplară diligență, se va găsi și interpretarea diferitelor evenimente care s-au desfășurat sub ochii săi sau în jurul său, văzute prin prisma îmbinată a realității brutale, cu năzuințele neînfrânte ale ofițerului doritor de a-și servi patria*”¹³.

- c. Cronici militare ale celui de-al Doilea Război Mondial apărute în ziarul „*Curentul*” (1941; 25 iunie 1943-23 august 1944).
- **Scrieri militare despre pregătirea trupelor de infanterie.** Din această categorie fac parte 11 lucrări, unele reeditate, cea mai apreciată fiind „*Instrucția practică a companiei de infanterie*” (1904), la care se adaugă articole editate în „*Revista Infanteriei*” și „*Revista Armatei*”.
  - **Lucrări care au stat la baza creării și funcționării Școlii Naționale de Stat Major** [Școala Superioară de Război – n.a]. Exemplu cel mai concludent îl reprezintă „*Regulamentul de manevră de luptă al infanteriei*” (1910),

¹² Coordonator dr. Petre Otu, *Personalități ale gândirii militare românești*, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, București, 1997, pp. 138-139.

¹³ Generalul G.A. Dabija, *Armata Română în Războiul Mondial (1916-1918)*, vol. I, Editura I.G. Hertz, București, 1937, pp. 10-11.

prin aportul căruia Armata Română a fost racordată la standardele armatelor moderne ale lumii.

- **Scrierile motivaționale** prin intermediul cărora a pledat în mod direct principiile și valorile perene, precum: adevărul, demnitatea, patriotismul. Enumerăm aici lucrarea „*Dresaj sau educațiune?*” și articolele din „*Revista Infanterie*”: „*Patriotismul nostru, Tactica aplicată – marș, staționare, luptă*”, la care se adaugă memoriile sale.
- **Memorialistica** este reprezentată de lucrările „*Amintiri din cariera militară (1893-1920)*”, „*Oameni, tipuri, obiceiuri, năravuri*” și „*Sisteme de altădată*” (1945), aflată în patrimoniul Bibliotecii Academiei Române. Cele aproximativ 700 de pagini ne prilejuiesc descoperirea vremurilor contemporane autorului, a personalității și carierei generalul Gheorghe Dabija. La această lucrare se adaugă volumul publicat în anul 1936 – „*Amintirile unui atașat militar roman în Bulgaria 1910-1913*”¹⁴.

Utilă este și analiza întreprinsă de autor asupra războiului germano-polon din septembrie 1939. Sesizând mutațiile intervenite în organizarea și tehnica militară, Gheorghe Dabija considera că războiul total, materializat de armata germană în cazul Poloniei, a fost preconizat în toate țările și el va fi forma conflictului armat în viitor¹⁵.

CONCLUZII

Generalul de brigadă în rezervă Gheorghe Dabija se enumără printe gânditorii militarii români de seamă. A avut șansa unei cariere care cu greu poate fi egalată sau depășită, chiar și în zilele noastre. A fost militar de carieră și a comandat structuri militare până la nivel de divizie, cu care a participat la acțiuni de luptă. A făcut carieră în domeniul diplomației militare ca atașat militar și a excelat în domeniul publicisticii militare. Regretabil pentru istoriografia românească este faptul că lucrarea dedicată participării la campania din anul 1919, când s-a aflat la comanda Diviziei 2 Vânători și a participat la luptele duse împotriva armatei ungare, nu a fost publicată. Prin întreaga sa activitate teoretică, generalul de brigadă Gheorghe Dabija a fost un gânditor original, care a refuzat să urmeze drumul facil al preluării unor idei și soluții gata pregătite, căutând să promoveze metode și modalități moderne de instruire, de analiză a fenomenului militar¹⁶.

¹⁴ Delia Bălăican, *op. cit.*, p. 398.

¹⁵ Coordonator dr. Petre Otu, *op. cit.*, p. 139.

¹⁶ *Ibidem*, p. 142.

BIBLIOGRAFIE:

1. ***, Arhivele Militare Naționale Române, *fond DCI/Memorii. Bătrâni/Generali/litera D, generali*.
2. ***, *Istoria gândirii militare românești*, Editura Militară, București, 1974.
3. Prof.univ.dr. Valeriu Avram, Lucian Drăghici, Gabriel-George Pătrașcu, dr. Ion Rîșnoveanu, *Războiul de Întregire (1916-1919). Comandanți Militari Români*, Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2016.
4. Delia Bălăican, *Generalul G.A. Dabija – un reprezentant de marcă al generației sale*, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*.
5. Generalul G.A. Dabija, *Armata Română în Războiul Mondial (1916- 1918)*, vol. I-IV, Editura I.G. Hertz, București, 1937.
6. Coordonator dr. Petre Otu, *Personalități ale gândirii militare românești*, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, București, 1997.